

آیت‌الله نوری‌همدانی:

مراجع از گرانی و فشار بر مردم نگران هستند

گروه سیاست: آیت‌الله حسین نوری‌همدانی، از مراجع تقلید، یکی از نعمت‌های بزرگ الهی را توفیق خدمت به مردم دانست و از مسئولان خواست در حل مشکلات مربوط به گرانی و تورم بکوشند.ایشان در دیدار با علیرضا قاسمی فرزند، استاندار...

- صفحه ۳

سه‌شنبه ۴ آبان ۱۴۰۰ - ۱۹ ربیع‌الاول ۱۴۴۳ - ۲۶ اکتبر ۲۰۲۱

تیترو

محسنی‌اژه‌ای؛فسادیک قاضی قلمبرابه درد آورد

راهبردهای قاضی‌القضات

- عباس‌عبدی:همه جریان‌های سیاسی درباره «عدالت» تفاهم دارند

- علی مطهری:گفتم‌هراظهارنظری‌را جرم فرض نکنید

صفحه ۲

تیترها

«کاغذ پاره» دیروز «غم‌نامه» امروز

صفحه ۱۱

گفت‌وگوی «شرق» با مادرانی‌که‌کودکی‌نکردند

کودک‌همسری متوقف

نشد، کودک‌مادری

جایش را گرفت

صفحه ۹

انتصاب‌های‌اخیردربنیادفارابی‌حاوی‌چه‌پیامی‌است؟

سینمای سیاسی‌ها

صفحه ۶

فراجناحی با یک جناح

صفحه ۳

حرف اول

حکایت این روزهای مادرما!

حسین حقگو ، کارشناس اقتصادی

این روزها هرکدام از ما بچه‌ها که به مادرمان رزنگ می‌زنیم، پس از حال و احوال، جوینای حال یخچال‌فریزرش می‌شویم. حتی ظاهرا خاله و خاله‌زاده‌ها نیز در تماس‌های تلفنی، وضعیت یخچال ایشان را جویا می‌شوند. یخچالی از یک برند معتبر کراهی که در سال‌های درآمدهای عظیم نفتی و به واسطه ارت پدری برای مادر خریداری شد و تا همین چند ماه پیش سرحال و قیراق بود! از چند ماه قبل و شروع کرما اما دچار مشکل شد و به سبب قطع همکاری نمایندگی آن برند با کمپانی اصلی، پای انواع تعمیرکاران متفرقه و البته از نظر خودشان معتبر، به خانه مادر باز شد تا همین دو، سه شب قبل که برای چندمین بار صدای موتور یخچال خاموش شد و به قول مادر داخلش گرم گرم شد! این بار البته برخلاف چند بار قبل مادرم ناراحت نبود و می‌گفت اشکال ندارد هوا خنک شده و آب شیر می‌خورم و چیز دیگری هم در یخچال ندارم که خراب شود.

مسئولان محترم دولتی هرازچندگاهی وعده تأمین نیاز داخل و خودکفایی در خوددرو و لوازم خانگی ... را می‌دهند، حتی به‌تازگی‌ی‌ها را فراتر نهداده و از دو یا چند برابر شدن صادرات همان کالاها و محصولات می‌گویند. چنان‌که به‌تازگی وزیر و معاونان وزارت صمت از دو برابر شدن نسبت صادرات به واردات لوازم خانگی تا دو سال دیگر سخن گفته و از صاحبان بنگاه‌های فعال در این حوزه خواسته‌اند «نحوه کاهش قیمت تمام‌شده و اینکه به چه چیزهایی نیاز دارند و... الزامات صادرات...» (۱۴۰۰/۷/۱۸) را بگویند تا آنان موارد را بگیری کنند. انجمن متولی لوازم خانگی هم البته بی‌کار ننشست و از خجالت مسئولان محترم درآمد و طوماری از نیازهای بنگاه‌های لوازم خانگی را تقدیم وزیر محترم کرد. از ضرورت کاهش بوروکراسی برای واردات قطعات و مواد اولیه و ماشین‌آلات تا اصلاح نظام تأمین اجتماعی و نظام مالیاتی و بی‌ثباتی‌های نرخ ارز و کاهش تورم و از همه مهم‌تر شاید حل مسئله تحریم‌ها و افای‌تی‌اف به منظور انتقال تکنولوژی و رفع شکاف فناوری، به‌روزرسانی خطوط تولید، واردات ماشین‌آلات و تجهیزات مورد نیاز و لجستیک و ترانزیت و مرادودات مالی و انتقال ارز، از دست ندادن بازارهای صادراتی، امکان حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی و... . تولید و صادرات آن هم در شرایط رقابتی امروز جهان امری بسیار دشوار و نمادی از نوع حکمرانی هر کشوری است.

ادامه در صفحه ۲

روزنامه

محمد صدق: بررسی مجدد FATF در مجمع منوط به درخواست دولت است

دوراهی بزرگ رئیس‌ی

صفحه ۳

یادداشت

مدیریت کرونا در ترازوی قضا

دادستان کل مدعی‌العموم در مقیاس ملی است و انتظار می‌رود بدون مدهائنه و ملاحظه، برای صیانت از حق سلامت شهروندان قیام کند. اگر اقدام نکرده، قصور کرده و از جایگاه قانونی خود برای خیر عمومی بی‌بهره شده است. در این فرایند مناسب است به روند دادرسی کرونایی در فرانسه، انگلیس و برزیل توجه شود.

۳- در فرانسه شکایت‌های مردم و نمایندگان مجلس به دادگستری سرریز شده است. آخرین آن قلمداد می‌شود. نحوه مدیریت آن حسن و قبح اعمال حاکمیت کرونایی قابل بحث است. تجربه‌ها حرف می‌زنند و باید از پیام‌های آن در عبرتگاه زمان درس گرفت. هرقدر حکمرانی توسعه‌مندتر باشد، در گிரایی تجارب چاپک‌تر است. در این برهه داوری‌های کرونایی با سپری شدن دو سال از بحران در دسترس‌تر است. حالا کیفیت مدیریت کرونا در نظام حقوقی و دستگاه قضائی کشورهای مختلف مرکز توجه قرار می‌گیرد. با نگاه ملی و خیرخواهانه این موضوع قابل ارزیابی است:

۱- از منظر خیر عمومی و منافع همگانی، حق شهروندان در زیست شایسته و صیانت از حق حیات از یک طرف و تکلیف دولت‌ها در تأمین و تضمین این حق بنیادین از سوی دیگر، محور اصلی دادرسی کرونایی و مبنای تحلیل واقعه و اعمال حقوقی تبعی آن است. در همه بحران‌ها ازجمله مدیریت سیل، زلزله و بیماری‌های فراگیر این پرشش فراوی هست که آیا دولت که نماینده مردم و برخوردار از منابع و قدرت است، تدبیر لازم را در نیابت از شهروندان به خرج داده و خوب مدیریت کرده است؟ آیا منابع محدود را به بهترین وجه به نفع خیر عمومی اختصاص داده؟ فعل و ترک فعل و تصمیم‌گیری برای تحقق شهروندی در رفتار دولت در مواجهه با بحران رعایت شده؟ شاخص

۲- نظام‌های قضائیی تضمین‌کننده حقوق هستند و بدیهی است برای نقض و صدمه به حقوقه قابل احراز است؟ تبیین پاسخ‌ها برای آینده بهتر راه‌گشاست و مقصد، می‌گیری نیست.
۳- نظام‌های قضائیی تضمین‌کننده حقوق هستند و بدیهی است برای نقض و صدمه به حقوق، مرجع دادخواهی و تشخیص به شمار می‌روند. دلالت احیای حقوق عامه در اصل ۱۵۶ قانون اساسیی دقیقاً ناظر بر همین تکلیف است.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

مدیریت بحران آب و فرونشست زمین در اصفهان

مهدی زارع

استان اصفهان ششمین استان پهناور و سومین استان پرجمعیت ایران است و رتبه اول شهرنشینی کشور را دارد. اصفهان قطب تولید آهن و فولاد ایران است. جمعیت استان اصفهان در سرشماری ۱۳۵۵ دو میلیون نفر بوده که در سرشماری ۱۳۹۵ به پنج میلیون نفر رسیده است. در ایران حدود ۱۳ میلیون هکتار اراضی قابل کشت داریم که هشت میلیون هکتار کشت آبی و پنج میلیون هکتار دیم است. ۹۰ درصد کشاورزی ایران روی زمین‌های کشت آبی و ۱۰ درصد روی اراضی دیم می‌شود. اصفهان در سال ۱۳۹۷ در بخش کشاورزی با داشتن حدود ۵۶۸ هزار هکتار اراضی کشاورزی (حدود هفت درصد از اراضی ایران) حدود ۵.۷ میلیون تن محصول کشاورزی (حدود چهار درصد از ۱۳۰ میلیون تن کل تولید محصولات کشاورزی ایران) را تولید می‌کند. قبل از پیروزی انقلاب میزان تولید فولاد کشور نزدیک به ۶۰۰ هزار تن بود و تنها ذوب‌آهن اصفهان در این حوزه فعالیت داشت، درحالی‌که حجم تولید فولاد کشور به سه میلیون تن رسیده که نزدیک ۹۰ درصد از آن متعلق به استان اصفهان است. در زمینه تولید سیمان نیز حجم تولید هشت میلیون تنی در پیش از انقلاب، به بالای ۸۰ میلیون تن در سال‌های اخیر رسیده که بیش از ۱۰ درصد آن مربوط به اصفهان است. در زمینه پتروشیمی نیز در رژیم سابق شرکت‌های محدود خارجی در کشور فعال بودند، اما اکنون ۲۰ تا ۲۵ درصد محصولات پتروشیمی کشور در استان اصفهان تولید می‌شود درحالی‌که هیچ منبع نفتی در استان اصفهان وجود ندارد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت اصفهان در اسفند ۹۷ بیان کرد این صنایع برای تأمین آب انرژی خود با موانع جدی روبه‌رو هستند. باین‌حال برای تأمین آب صنایع فولاد، ذوب‌آهن و پتروشیمی، از پساب استفاده می‌شود. میزان این پساب‌ها که در دیگر مصارف امکان استفاده ندارند، به بیش از ۲۰۰ میلیون مترمکعب می‌رسد. براساس اعلام آب و فاضلاب استان اصفهان در آبان ۱۳۹۳ کارخانه فولاد مبارکه، ۲۷ میلیون مترمکعب آب و حدود ۵.۶ درصد از کل آب اصفهان را مصرف می‌کند. کارخانه فولاد مبارکه، سال ۱۳۹۲ حدود ۲۷ میلیون مترمکعب آب مصرف کرد و آب مصرفی کل شهر اصفهان در همین دوره زمانی ۴۷۶ میلیون مترمکعب بوده است. مدیر دفتر منطقه‌ای اصفهان مرکز تحقیقات راه، مسکن

ادامه در صفحه ۲

تبعات دستور جنجالی اردوغان

سقوط لیر و اتحاد مخالفان

گروه جهان: دستور جنجالی رئیس‌جمهور ترکیه برای اخراج سفیرای ۱۰ کشور غربی روند سقوط ارزش پول ملی ترکیه در برابر دلار را شدت بخشیده و صدای احزاب مخالف دولت را درآورده است. پس از این دستور رجب طیب اردوغان...

- صفحه ۸

سرمقاله

تهدید اسرائیل تا چه حد جدی است؟

جاوید قربان‌اوغلی

در شرایطی‌که تلاش‌های بین‌المللی برای ازسرگیری مذاکرات ایران با قدرت‌های جهانی و احیای توافق هسته‌ای به نقطه اوج خود رسیده است،

رژیم صهیونیستی به نحو آشکاری از «گزینه نظامی» علیه ایران سخن می‌گوید. آویگدور لیبرمن، وزیر دارایی رژیم صهیونیستی، رویارویی نظامی با ایران را «اجتناب‌ناپذیر» دانسته و آن را تنها راه جلوگیری از دستیابی جمهوری اسلامی به توان هسته‌ای توصیف کرد. به گفته لیبرمن «درباره رویارویی با ایران فقط موضوع زمان مطرح است که این زمان خیلی طولانی نخواهد بود». وی ادعا کرد هیچ روند دیپلماتیک یا توافقی، برنامه هسته‌ای ایران را متوقف نمی‌کند.

هم‌زمان با اظهارات لیبرمن، رسانه‌های این رژیم از اختصاص یک‌ونیم میلیارد دلار برای تقویت تسلیحاتی ارتش اسرائیل برای آنچه «حمله به تأسیسات اتمی ایران» ذکر شده است، خبر دادند. اسرائیل به‌عنوان جدی‌ترین مخالف برنامه هسته‌ای ایران، در کنار فعالیت‌های وسیع و فشرده دیپلماتیک برای استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی برای فشار به ایران، استفاده از اقدامات جاسوسی برای آگاهی از میزان پیشرفت ایران، ترور دانشمندان هسته‌ای و تخریب تأسیسات از طریق فیزیکی یا سایبری، هرگز قصد خود برای حمله به مراکز هسته‌ای ایران را پنهان نکرده است. با در نظر گرفتن حمله هوایی این رژیم به تأسیسات اتمی اوسیراک عراق (۱۹۸۱) و همچنین سوریه (۲۰۰۷) هرچند نباید اقدام مشابهی علیه ایران را دست‌کم گرفت، با این حال دست‌زدن به چنین اقدامی با توجه به موارد زیر چندان هم سهل‌الوصول به نظر نمی‌رسد.

۱- اولین مانع اسرائیل در چنین اقدامی، کسب موافقت آمریکاست. بر اساس اطلاعات موجود در خلال مذاکرات برجام، یساراک اویامسا در خلال گفت‌وگوهای هسته‌ای ایران با ۵+۱ که اسرائیل به آن مخالفت می‌کرد، اسرائیل را از دست‌زدن به چنین اقدامی بازداشته و درباره آن به بنیامین نتانیاهو هشدار داده است. در زمان ترامپ نیز با وجود دیدگاه‌های بسیار نزدیک او با اسرائیل، آمریکا در کنار به‌کارگیری فشار حداکثری برای تسلیم ایران در برابر خواسته‌های خود، هواره از ترجیح راهکار دیپلماتیک بر روش‌های دیگر سخن گفت؛ هرچند عبارت «گزینه‌های دیگر روی میز است»، ادبیات مرسوم واشنگتن درباره برنامه هسته‌ای ایران در صورت شکست راه‌حل‌های دیپلماتیک بوده است. در دوره بایدن نیز با وجود نسبت به مذاکرات وین و اظهارات مقامات آمریکایی و تأکید بر اینکه فرصت برای ازسرگیری در حال پایان‌یافتن است، ترجیح آمریکا همچنان راه‌حل مبتنی بر مذاکره است. ند برایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا، در آخرین موضع‌گیری در مصاحبه‌ای مطبوعاتی تأکید کرد «گروه ۵+۱ همگی بر این باور هستند که دیپلماسی مؤثرترین مسیر را برای بازداشتن دائمی و قابل راستی‌آزمایی ایران از دستیابی به یک سلاح اتمی میسر می‌کند و همگی بر این باور هستیم که مذاکرات وین باید در اسرع وقت و دقیقاً از همان نقطه پایان دور ششم شروع شود».

۲- با وجود ادعای نتانیاهو در سال ۲۰۲۱ که گفته بود «حمله به تأسیسات اتمی عراق به اندازه‌ای مخفی بوده که اسرائیل متحد اصلی خود آمریکا را نیز در جریان نگذاشت»، بعید به نظر می‌رسد اسرائیل قبل از رضایت آمریکا و اطمینان از حمایت کامل این کشور به اقدامی نظامی علیه ایران دست بزند؛ اقدامی که می‌تواند دامنه بحران را در این منطقه از کنترل خارج کرده و در شرایطی که آمریکا درصدد خروج از منطقه، کاهش هزینه‌های نظامی و تمرکز بر شرق آسیاست، این کشور را مجدداً متوجهی به هزینه گزاف در آن کند. هرچند دغدغه‌های آمریکا برای رژیم صهیونیستی در صورت اطمینان از موفقیت‌آمیزبودن عملیات چندان اهمیتی ندارد و در انجام آن تردید به خود راه نخواهد داد.

۳- روسیه به‌عنوان دیگر بازیگر در بحران هسته‌ای ایران، به‌نغم ناخرسندی از توافق برجام که به زعم مسکو می‌تواند کاهش تنش بین ایران و آمریکا را در پی داشته و از اتکای ایران به مسکو بکاهد، تمایل چندانی به اوج‌گیری بحران از طریق اقدام نظامی اسرائیل علیه ایران ندارد؛ چراکه در صورت وقوع چنین تقابلی که حمایت آمریکا از اسرائیل را در پی خواهد داشت، مجبور به اتخاذ موضعی خواهد شد که با استراتژی کنونی این کشور همخوانی ندارد. مضافاً اینکه روسیه با اتخاذ موضعی دوپهلو در قبال حملات هوایی مکرر اسرائیل به مواضع ایران در سوریه، عملاً در کنار اسرائیل قرار داشته و مایل نیست خود را درگیر بحرانی کند که مجبور به انتخاب بین ایران و اسرائیل شود.

ادامه در صفحه ۹